

STUDENTI SALUTEM

Üdvözet az ismeretlen nyelvtanulónak, aki e könyv első lapjait felütve szellemi kalandra indul: Camões, Jorge Amado és José Saramago nyelvének, a portugál, brazil és megannyi afrikai, ázsiai nemzet kultúrájának meghódítására.

Magyarországon ma már több százra tehető azoknak a száma, akik beszélnek és bizonyára használják is a portugál nyelvet. Két-három évtizeddel ezelőtt valószínűleg két kézen meg lehetett számolni azon honfitársainkat — országban belül —, akik ismerték és beszélték. Egzotikusnak számított a nyelv és a kultúra, miként annak tűnt az akkor földrajzilag beláthatatlan messze fekvő Brazília, vagy a politikailag magába zárkózott Portugália. A történelmi események, a portugál forradalom, a gyarmatok függetlensége, majd a braziliai demokratizálódás világszerte felébresztette a figyelmet az egykor elzárkózott luzitán világ iránt.

Nálunk sem történt ez másként, amikor 1977-ben az Eötvös Loránd Tudományegyetem kísérletképpen meghirdette története első portugál kurzusát, az érdeklődők — egyetemisták és más budapesti polgárok — majdnem száz-as nagyságrendben jelentek meg az első órákon. Az első esztendő némileg kaotikus lelkesedését a következő év fegyelme váltotta fel: a portugál nyelv és irodalom feliratkozott az egyetemi tárgyak közé.

Az alapító professzorok és tanítványok egyfajta megszállottsága volt szükséges ahhoz, hogy eszközök, infrastruktúra híján a nyelv és kultúra oktatása ne egy újabb diszciplína kudarca, hanem igazi sikertörténet legyen. S bizonyára az lett, hiszen a nyelvet jól beszélő, Portugáliát ösztöndíjjal megjáró hallgatók százai rajzoltak ki az elmúlt két évtizedben a pesti egyetemről. Nekik is köszönhető, hogy azóta az ország számos egyetemén, középiskolájában és tanfolyamain változatlanul él az érdeklődés a nyelv iránt.

Dicséret illeti mindazokat, akik ennek a könyvnek a megjelenését támogatták. S mindenekelőtt köszönet illeti a három szerzőt — Perjés Magdolna, Csaba Márta és Szijj Ildikó egyetemi oktatókat —, akik a nyelvkönyvírás fárasztó és sokszor hálátlan feladatát sikerrel teljesítették. Segítségükre volt ebben nemcsak a portugál és brazil kultúra alapos ismerete, hanem az a tapasztalat is, amelyet az évek során tanárként szereztek. A portugállal ismerkedőknek jó és hasznos nyelvtanulást, a három szerzőnek — az egykori egyetemi hallgatóknak — pedig további sikeret kíván volt tanáruk.

Major László
nagykövet

STUDENTI SALUTEM

Saudações ao desconhecido estudante de língua que, ao folhear as primeiras páginas deste livro, se vai lançar numa aventura intelectual: na descoberta da língua de Camões, Jorge Amado e José Saramago e no estudo das culturas portuguesa, brasileira e de várias nações africanas e asiáticas.

Actualmente na Hungria o número dos que conhecem e certamente utilizam a Língua Portuguesa deve ultrapassar as centenas. Há duas ou três décadas, dez dedos seriam suficientes para contar os compatriotas nossos que a conheciam e falavam neste país. A língua e a cultura portuguesas eram consideradas exóticas, o mesmo acontecendo aos próprios países, o Brasil, por estar geograficamente demasiado longe, e Portugal, porque politicamente se encontrava fechado em si mesmo e retirado. Acontecimentos históricos como a Revolução Portuguesa, a independência das colónias e posteriormente a democratização brasileira chamaram a atenção de todos os cantos do globo para o, outrora tão isolado, mundo lusitano. E isso também não foi diferente no nosso país.

Quando em 1977 a Universidade de Ciências Eötvös Loránd, pela primeira vez na sua história e a título experimental, propôs o primeiro curso de português, perto de cem interessados — estudantes universitários e outros cidadãos de Budapeste — se apresentaram logo no início. O entusiasmo um pouco caótico do primeiro ano veio a ser substituído no segundo por uma melhor organização: a língua e a literatura portuguesa ficaram registadas como cadeiras universitárias.

Foi necessária uma certa determinação por parte dos docentes e discípulos fundadores para que o ensino da língua e cultura não fracassasse, por falta de meios e de infra-estrutura, mas alcançasse sim um verdadeiro êxito. E decerto conseguiu-o, pois nos últimos vinte anos, centenas de estudantes, que falam bem português e que percorreram Portugal como bolseiros, foram formados na Universidade de Budapeste. É também graças a esses estudantes que na Hungria o interesse pelo português continua constante e vivo em várias universidades, em escolas secundárias e cursos de língua.

Merecem ser felicitados todos os que apoiaram a publicação desta obra. E acima de tudo cabe agradecer às três autoras — Magdolna Perjés, Márta Csaba e Ildikó Szijj — que cumpriram com sucesso a tarefa cansativa e muitas vezes ingrata de elaborar um manual de língua. Para isso contribuíu não só o conhecimento profundo da cultura portuguesa e brasileira, mas também a sua experiência adquirida ao longo de vários anos de ensino. Aos que estão a familiarizar-se com o português, desejos de boas horas de estudos bem aproveitadas, e às três autoras — às estudantes universitárias de outrora — desejos de novos sucessos do seu antigo professor.

László Major
Embaixador